

» KULTÚRA ÉS OKTATÁS

BALATON UTÁN A BAKONY

Megjelenés dátuma: 2008. október 10. 04:29.00

Szerző: Gaál Julianna

Veszprém - Annak ellenére, hogy a megyeszékhely könyvtárba járó lakói szinte nap mint nap találkoznak Eötvös Károly nevével, korának népszerű írója, politikusa mégsem igazán ismert. Művei és élete alapján több elismerést érdemelne az utolsó kávéházi mesemondó - vallja Kállai Szilárd, aki hamarosan az író harmadik könyvét jelenteti meg.

- Eötvös Károly művei közül az *Utazás a Balaton körül* című útleírást olvastam el először, és szinte azonnal beleszerettem - mondja *Kállai Szilárd*, aki addig egyáltalán nem foglalkozott könyvkiadással.

Az író nagyon népszerű ember volt, megnyilatkozásait, véleményét évtizedekig leste a nagyközönség. Az *Utazás a Balaton körül* című könyv korának bestsellere volt, 1900 és 1909 között hatszor adták ki, minden alkalommal húszezer példányban.

A könyv hatására az addig Abbáziában nyaraló úri népek felfedezték a Balatont is. Az író és ezzel együtt a könyv népszerűsége ezután vissza-esett, Eötvös az első világháború után ódivatúnak számított, azt mondták róla, stílusa régies, írásai nem érdekesek.

Egyrészt lelkesedéssel, elragadtatással beszélt a magyarságról, másrészt liberális politikusként tartották, aki a tiszaezlári vérvádperben a vádlott zsidók védelmét is ellátta. Pedig széles látókörű európai ember volt.

A Balatonról szóló könyv utoljára 1924-ben jelent meg, és amikor Kállai Szilárd két évvel ezelőtt kiadta, kiderült, nagy hiányt pótol, ugyanis a könyv sok ezer példányát elkapták, rádiók, folyóiratok foglalkoztak a könyvvel.

Az *Utazás a Balaton körül* és *A balatoni utazás vége* című kötetek kiadása után jön a Kállai Szilárd által Veszprém vármegyei trilógiájának nevezett könyvsorozat utolsó kötete, *Bakonyi utazás* címmel.

- Az útirajznak, történelmi könyvnek, anekdotagyűjteménynek is tekinthető mű barangolás a Bakony és környéke emlékezetében - véli Szilárd. Az alapjául szolgáló *Bakony* című könyv 1909-ben jelent meg először és utoljára.

Az akkor megjelent könyvet némileg átdolgoztuk, ebben segítségemre volt *dr. Praznovszky Mihály* irodalomtörténész. Kivettük belőle azokat a nyelvi megoldásokat, melyek nehézkessé teszik az olvasást, és az a néhány fejezet is kikerült az írásból, mely a mai olvasó számára kevésbé érdekes és nem a Bakonyhoz kapcsolódik.

Viszont kerültek a könyvbe olyan érdekes Eötvös-írások, melyek a környékkel foglalkoznak.

Barangolhatunk a Bakony erdeiben, olvashatunk *Sabri Jóskáról*, és találhatunk a könyvben igazi bakonyi életképeket. Több utalás található a pápai kollégiumra, melyben diák volt.

A tizenkilencedik századi Veszprém életébe is bepillantunk, sőt, végigkísérhetjük az 1840-es botrányos választás eseményeit is. És hogy miért lehetnek érdekes olvasmányok Eötvös Károly munkái a ma emberének?

- Sokan fordulnak gyökereikhez támaszt keresve, és ezek a könyvek segítenek abban, hogy könnyebben elhelyezhessük magunkat a világban, ráadásul szórakoztató olvasmányok is egyben - fogalmaz Szilárd.

A könyv kettős tükröt tart elénk, hiszen az író saját korával, azzal a világgal szemben érez csalódottságot, amelyet mi visszasírunk, ám ő is nosztalgiával tekint az előző korokra. Talán mindenki nehezen éli meg saját korát, így a könyv üzenete az is lehetne, hogy éljünk a mában, míg keressünk bátorítást, követendő példát a múltban.

A *Bakonyi utazások* című könyv november elején már biztosan kapható lesz. Kállai Szilárd azt mondja, a három könyv megérdemelné, hogy a megyei olvasók alapműként tekintsenek rájuk.